

Biedrība „Latvijas Aitu audzētāju asociācija”

Reģ. Nr. 40008041914

Adrese: ”Klimpas”, Jeru pagasts Rūjienas novads, LV – 4234

Pārskats par Šarolē šķirnes audzēšanas programmas īstenošanas rezultātiem 2019. gadā

Programmas mērķis – audzēt un veidot Šarolē tīršķirnes aitu ganāmpulkus Latvijā un nodrošināt gaļas jēru ieguvei augstvērtīgus tīršķirnes vaisliniekus.

Uzdevumi:

1. izkopt aitu māšu produktivitāti, kas raksturīga Šarole šķirnes aitām Latvijā, sasniedzot un nostabilizējot auglību līdz 180% un jēru dzīvmasas pieaugumu diennaktī zīdīšanas periodā līdz 260 g;
2. uzlabot jēru saglabāšanas rezultātus zīdīšanas periodā līdz 90%;
3. uzkrāt jēru muskuļaudu un taukaudu slāņa dziļuma mērījumus ar ultrasonogrāfu (pret 13. ribu). Uzsākt tā izmantošanu jēru un vaislas teķu snieguma novērtēšanā no 2024. pārraudzības gada.
4. vērtēt vaislai audzējamo aitu un teķu vilnsegu, eksterjeru un muskuļojumu, nodrošinot kvalitatīvu aitu un teķu iekļaušanu vaislas aitu ganāmpulkā;
5. audzējamās aitas un teķus izmantot vaislai, sasniedzot attiecīgi 55 kg un 70 kg dzīvmasu;
6. nodrošināt vaislas teķu pārbaudi pēc pēcnācēju kvalitātes teķu pārbaudes stacijā un šķirnes aitu audzēšanas saimniecībās.
7. vaislas dzīvnieku izcelsmes noteikšanai, uzkrāt LDC datu bāzē informāciju par laboratorijā iegūtajiem DNS profiliem.

Šarolē šķirnes aitas Latvijā audzē viena saimniecība „SIA Ralle”, kas šķirnes aitas 2014. gadā ievada no Anglijas.

Ganāmpulkā, atbilstoši audzēšanas programmas prasībām, tiek veikta datu uzskaitē un aitu snieguma pārbaude (1. tab.). Kā liecina apkopotie rezultāti, tad aitu māšu auglība pārskata periodā bija vidēji 188%.

Par aitu māšu kvalitāti liecina jēru dzīvmasas pieaugums diennaktī zīdīšanas periodā, kas bija vidēji 294.0 g un jēru dzīvmasa 70 dienu vecumā, kas bija vidēji 25.6 kg. Jēru saglabāšana 84%, kas ir labs rādītājs. Jēru metiena dzīvmasa 70 dienu vecumā vidēji 40.4 kg un atpaliek no otras Francijas selekcijas gaļas tipa šķirnes rezultātiem Latvijā par 5 kg.

Vaislas teķu izmantošanas rezultāti ir vērtējami kā labi, vidējais aitu māšu apaugļošanas % ir 75% (atbilstoši ciltsdarba programmai, vidēji 7 punkti – labs

vērtējums) un iegūto jēru skaits no vienas atnesušās aitu mātes – 1.78 (10 punkti – izcili), kopvērtējums 17 punkti, kas atbilsts El klases vērtējumam.

1. tabula

Audzēšanas programmā izvirzītie mērķi un sasniegtie rezultāti

Programmā izvirzītie mērķi	Rezultāti	Salīdzinājums ar izvirzīto mērķi
Nostabilizēt aitu māšu auglību vidēji šķirnes populācijā	188%	vērtējums teicams
Uzlabot jēru saglabāšanu	84%	vērtējums jāuzlabo
Izaudzēt kvalitatīvus jērus pie mātēm	25.6 kg	atbilst
Audzējamo aitu novērtējums, punkti	22.4	vērtējums teicams
Audzējamie teķu novērtējums, punkti	24.2	vērtējums teicams
Vaislas teķu vērtējums pēc aitu māšu apaugļošanas spējas	75	vērtējums labs
Pēcnācēju ieguve no vienas atnesušās aitu mātes	1.78	vērtējums izcils
Nodrošināt vaislas teķu pārbaudi pēc pēcnācēju kvalitātes stacijā „Klimpas”	nav veikts	
Turpināt uzlabot audzējamo aitu un teķu eksterjeru	atbilst prasībām (3. tab.).	

Atskaites periodā kontrolnobaršanas stacijā pēc pēcnācēju nobarošanas spējām netika pārbaudīti Šarolē šķirnes vaislinieki.

Šarolē šķirnes aitu un teķu produktivitātes rādītāji apkopoti 2. tabulā.

2. tabula

Šarolē šķirnes aitu un teķu produktivitātes rādītāji

Aitu grupa	Vērtētās pazīmes	Iegūtie rezultāti
Aitu mātes (84 gab.)	auglība, %	188
	jēru saglabāšana, %	84
	jēru metiena vidējā dzīvmasa 70 dienu vecumā, kg	40.4
Vaislas teķi (6 gab.)	jēru skaits no vienas atnesušās aitu mātes	1.78
	atnesušās aitu mātes no lecinātām, %	75
Audzējamās aitas	El klase, %	100
	I klase, %	-
Audzējamie teķi	El klase, %	100
Jēri	dzīvmasa piedzimstot, kg	4.9
	koriģētā dzīvmasa 70 dienu vecumā, kg	25.6
	dzīvmasas pieaugums diennaktī līdz vērtēšanai, g	294.0

Audzējamo aitu un teķu vērtējums apkopots 3. tabulā. Pārskata periodā (2018/2019 pārraudzības gadā), atbilstoši audzēšanas programmas prasībām novērtētas 36 tīršķirnes jaunaitas un 18 audzējamie teķi. Visas vērtētās audzējamās aitas un teķi ieguva El klases novērtējumu. Šarolē šķirnes teķu vilnas, muskuļojuma un eksterjera vērtējums ir augstāks, salīdzinot ar jaunaitu vērtējumu. Tās apstiprina to, ka

audzēšanai atstāti kvalitatīvi jaunie vaislinieki un šķirnes uzlabošanas darbs nav apdraudēts.

3. tabula

Šarolē šķirnes audzējamo aitu un teķu vērtējums

Vērtētās pazīmes	Vērtējums, punkti	
	2018/2019. pārraudzības gadā	
	audzējamās aitas (36)	audzējamie teķi (18)
Vilnas kvalitāte, punkti	8.4	8.5
Muskuļojums, punkti	7.0	7.8
Eksterjers, punkti	7.0	7.9
EL klase, %	100	100
1 klase, %	-	-
Vidējā dzīvmasa vērtējot, kg	56.5	82.0

Audzējamo teķu eksterjera vērtējums ir vidēji par 0.9 p. un muskuļojuma vērtējums – 0.8 p. augstāks, kā audzējamām aitām.

2019. gadā DNS profili noteikti 5 dzīvniekiem.

Skrepi genotipi - 104 dzīvniekiem , visi R1.

Muskuļaudu un taukaudu slāņa dziļuma mērījumi veikti 97 jēriem.

Atskaites periodā izsniegti **2 izcelsmes sertifikāti.**

Novērtēti **4 vaislas teķi ar Skrepi genotipu – R1**

Ciltsgrāmatā no 01.01.2019. līdz 01.01.2020.g ierakstītas **75 aitas**, tai skaitā A2 klase un 25 teķi t.sk. A-1, A1-2 un A2 - 22.